

БЮДЖЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Боюнець Ю.О., гр. МВ-37

Науковий керівник – ст. викл. **Гаркуша Н.М.**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Головною метою господарюючих суб'єктів є передусім отримання прибутку, що вимагає пошуку нових підходів до забезпечення конкурентноздатності, зокрема в питанні планування і економії витрат. Одним з таких підходів є бюджетування.

Бюджетування позитивно зарекомендувало себе в країнах з розвинутою ринковою економікою. Разом з тим незважаючи на значні досягнення в теорії і практиці бюджетування, на наш погляд, недостатньо виокремлено його місце в управлінні підприємством, залишаються нерозкритими питання бюджетування витрат і потребують подальшого дослідження методологічні засади бюджетування з врахуванням особливостей розвитку національної економіки.

Бюджетування виступає як внутрішньогосподарський процес планування майбутніх операцій підприємства і передбачає розробку бюджетів (операційних і фінансових) і узгодження цілей між різними ієрархічними ланками підприємства. Розробка бюджетів передбачає визначення обсягу та складу витрат, забезпечення покриття цих витрат фінансовими ресурсами з різних джерел. Бюджет слугує відображенням витрат на певні цілі, є інструментом прогнозування та планування, може виконувати роль стандарту, за допомогою якого оцінюють ефективність управління. На основі бюджетів можна попередньо визначити й зіставити майбутні витрати і прибутки підприємства, узгодити діяльність структурних підрозділів підприємства, вибрати оптимальні варіанти використання його ресурсів для досягнення стратегічної мети економічного розвитку підприємства й оцінити ефективність прийняття операційних та інвестиційних управлінських рішень.

Вважаємо, що бюджетування має системний характер і охоплює всі витрати всіх ресурсів протягом життєвого циклу товару або послуги, використовується в процесі ціноутворення та може стати для підприємства конкурентною внутрішньою перевагою, а в певних умовах може мати антикризовий характер. Отже, застосування на вітчизняних підприємствах бюджетування сприяє вирішенню низки існуючих проблем з метою забезпечення раціонального управління ресурсами підприємства та їх цільового використання.